

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUOIDA
Concesión 1551

Periódico de la Colectividad Yugooslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

NARODNINA: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6,—; za pol leta 3.50. Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

AÑO (Leto) XII.

BUENOS AIRES, 18 DE JULIO (JULIJA) DE 1941

Núm. (štev.) 25

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Strahovita preganjanja v Sloveniji

KAKO SO SI TOTALITARNI GANGSTERJI RAZDELILI NAŠO ZEMLJO — "SVOBODA", KI SO JO PRINESLI ITALIJANI — NEMCI HOČEJO "IZTREBITI" VSE, KAR JE SLOVENSKEGA — BARBARSKA PREGANJANJA DUHOVŠČINE, REDOVNIC IN INTELIGENCE — "OVRA" IN "GESTAPO" STA ZAGOSPODOVALI V NAŠIH KRAJH

Šele sedaj smo dobili nekaj zanesljivih podatkov iz Slovenije, ki nam poročajo o trpljenju našega naroda pod fašističnim manganom in nacističnim kljukastim križem.

Razkosanje naše zemlje

Iz pisma, ki je po tajni poti priromalo v Buenos Aires, izvemo najprej, kako sta si Hitler in Mussolini razdelila našo zemljo. Razen Prekmurja, ki ga je prepustil Madžarom, je Hitler vzel vso Štajersko, Gorenjsko in obsavske dele Dolenjske, do čim je Mussoliniju prepustil Ljubljano z Notranjsko in večino Dolenjske. Nemčija je torej vzela največji del naše zemlje in je v njen jarem prišlo 850.000 Slovencev iz Jugoslavije, pod Italijo pa približno 330.000.

Lov na "sovražnike Italijanov"

Z italijansko vojsko je prišla v po Italijanih zasedeni del Slovenije fašistična tajna policija "Ovra" in se je z veliko vnelo v naša dela. Kakor

Nacistični teror

Najhuje pa je našim ljudem na onem kosu naše prelepe slovenske zemlje, ki nam jo je začelno ugrabil Nemeec. Nacisti z vprav sadistično naslado izvajajo nad zaslužnjem slovenskim ljudstvom strahovit teror. Vodilni član nacistične uprave na Štajerskem je brez prikrivanja povedal, da bodo Nemci iztrebili vse, kar je slovenskega. Ker so imeli duhovniki velik vpliv med Slovenci, bodo deželo "očistili" in, če se bo kdo jokal po "farjih", mu bodo poslali nemške duhovnike.

Nihče se ne bo smel smatrati več za Slovenca,

tako je dejal nacistični nasilnež, marveč se bodo morali vsi "nacionalsocializirati", priznati Führerja in njegovo ideologijo. Kdor se ne bo pokoril, bo iztrebljen.

Tako je govoril zastopnik nacistične oblasti, ki hoče osrečiti Evropo z "novim redom", in popolnoma v skladu z njegovimi besedami se vrši nasilje nad našimi narodom.

gnali frančiškane v Brežicah, pri Sv. Trojici, v Nazarji, v Kamniku in na Brezjah, kjer so zaprli znano romarsko cerkev in ji pustili za varna enega samega brata pod grozotnimi grožnjami za slučaj, da bi koga pustil v cerkev ali pa, da bi kaj iz nje izginilo. Pregelni so jezuite, kapucine, minorite, lazariste, križarje in salezijance.

Tako so svetni in redovni duhovniki zaprti in morajo vršiti

najbolj ponižujoča dela,

zato da jih smešijo pred ljudmi, ka noniki v Mariboru morajo pometati ceste, voziti vojaške kuhinje skozi mesto, snažiti okna v kasarnah, čistiti nemškimi oficirjem obleko... da, videli so celo duhovnike, ki so dali, videli snazihi stranišča, koder stanejo nemški vojaki... Frančiškani morajo pod udarci nacističnih bičev podirati pravoslavne cerkve v Mariboru. Pa ne le, da jim taka dela nalagajo; pri tem jih še mlečnozobi člani "Gestapa" gonijo kot živali in je že mnogo njih omagalo. Celo 80-letnega starčka jezuita so tako gnali, da je padel v nezavest. Ko so bili udarci, s katerimi so ga hoteli spraviti na noge, ostali brez uspeha, so ga dali odnesti v bolnico.

Ko je mariborski škof šel prosit, naj postopajo nekoliko bolj človeško z duhovniki, se je civilni komisar nanj zadril: "Kaj mislite, da je kanonik kaj več kot konjski blapee?"

Nič bolj človeško ne ravnaajo z redovnicami.

Razgnali so vse njihove samostane in pustili na svojih mestih samo tiste sestri, ki strežejo po bolnicah.

V Škofji Loki imajo starodaven samostan uršulinke. Prišla sta 20-letna nacistična oficirja z arogantnim in zasmehljivim nastopom, ki sta se tako oblastno obnašala, kakor to more samo naduti Nemeec. Za njima je kmalu prišla še "Gestapo" in odredila, da bodo vse redovnice ponoči odpeljane. Ker se je ljudstvo nevarno razburilo, redovnice niso odpeljali, pač pa so morale revije zapustiti svoj samostan. Starejše, že opešane in bolehe, so vzeli na skrb dobri sosede, mlajše so šle, kamor so upale in znale.

V Mekinjah pri Kamniku so tudi sirotice vse storile, da bi ne dale pouda za kako nasilje. Toda nič ni izdalo. Neko noč so jih

pregnali s postelj, naložili na kamijone,

odpeljali 70 km daleč in jih odložili blizu Stične. Otroci so prišli zjutraj v šolo, pa niso več našli učitelje, pač pa na dovorišču grmado, na katero so nasilniki zmetali vse križe, svete podobe in knjige in vse zažgali.

Prav tako so storili tudi s šolskimi sestrami v Kranju.

V Mariboru so zaprli veliko in malo semenišče in vse profesorje. Tudi v Šent Vidu nad Ljubljano, kjer je škofova gimnazija, ki je bila prva popolna slovenska gimnazija, je bila Nemeem trn v peti.

Prišlo je pozno zvečer oblasten mlečnozobec in sklical ves zbor profesorjev in vzgojiteljev in odredil, da morajo v eni uri vsi zapustiti zavod. Šele na dolgo prigovarjanje so od tega nacističnega fantovljanja dossegli, da je milostno dovolil, da svedjo taki gojenci, ki se niso mogli ni-

kamor odpeljati, ostati v hiši do naslednjega jutra. Toda kljub temu, da ni prišel noben Nemeec stanovat v zavod in so bili vsi prostori prazni, so morali mali študentčki spat na šolskih klopek.

Vsi duhovniki so morali takoj iz semenišča. Ostal je samo ekonom, kateri mora skrbeti za hrano peščici Nemcev, ki so se vselili v hišo.

Nihče ni za to postopanje dal najmanjšega povoda in je vzrok samo ta, da je zavod slovenski in povrh tega še katoliški.

To, kar vodi Nemece, je

narodno sovrašтво.

Zatrli bi radi vsako sled slovenske narodne zavesti. Za Štajersko imajo že pripravljenih 300 učiteljev iz Nemčije. Na šolah je že sedaj povsod nemški napis. V vseh zasedenih krajih so takoj razbili slovenska imena krajev in ulic in nataknilli nemška, ki so jih že s seboj pripeljali. Slovenske delavce nameravajo odpeljati na Nemeško in v slovenske tovarne poslati delavce iz Nemčije.

in brez vsakega vprašanja zaplenijo vozilo in si ga prilaste, lastnika pa puste na sredi ceste. Takih primerov je na kupe.

Iz teh bridkih prizorov pač lahko vidimo, kakšen je novi red, ki ga ustvarjata Hitler in Mussolini.

Nič pa ne moremo vedeti, kaj naj bi storili v

pomoč nesrečnim žrtvam.

To kar vemo je, da je nešteto slovenskih mož, posebno inteligentov vseh strok, v najskrajnejši stiski. Sivolasi starčki, ki so vsesvoje sile in imetje žrtvovali za dušni in telesni blagor slovenskega naroda, so pahnjeni v najhujšo bedo in nujno potrebni pomoči.

Zato je potrebno, da se naša narodna obrana pozanima tudi za to poglavje in poskrbi za našim, po katerem bi in mogli tudi mi Slovenci kaj storiti v pomoč našim prijateljem v skrajni bedi in stiski.

Nemška grozodejstva: Na nekem pokopališču na Hrvaškem obešeni kmetje. Obešenci imajo zvezane noge in roke.

znano, se je v Slovenijo zateklo pred italijanskim preganjanjem tekoma zadnjih dveh desetletij mnogo Primorcev, predvsem inteligentov. Te je imela "Ovra" posebno zapisane ter je takoj začela lov nanje. Poleg mnogih drugih je bil na pr. v Ljubljani aretiran tudi profesor Filip Terčelj iz Gorice, ki je na ljubljanski gimnaziji podučeval verouk.

Po že iz Primorja znanih metodah Italijani niso takoj v začetku pritisnili na naše ljudi z vso brezobzirnostjo, marveč stiskajo vrige suženjstva le postopoma. Vkljub obljubam, da bodo spoštovali slovensko kulturo, slovenski jezik in slovenske običaje, so takoj razpustili vse naše organizacije razen nekaterih zgolj verskih katoliških društev, ki so jim za sedaj še prizanesli. Listom so ukazali izhajati v manjšem obsegu in le deloma v slovenskem jeziku; od listov namreč zahtevajo, da prinašajo vsak dan večje število sestavkov in italijanščini. Slovenski sestavki se morajo omejevati predvsem na tolačenje neredb okupacijskih oblasti. Po želji Italijanov naj bi italijanščina polagoma docela izpodrinila slovensko tiskano besedo. Da je slovenski tisk zgubil s takšnimi odredbami vsak pomen, ni treba še posebej razlagati. Slovenski listi se smejo prodajati samo v sedaj po Italijanih zasedenem delu Slovenije. Ne smejo v oni del Slovenije, ki je pod Nemčijo, in tudi ne na Primorsko, čeprav tudi tam živi 400.000 Slovencev.

Zapirajo vse izkrajca: duhovnikov so odpeljali že 350, to je 65%, zavodno slovensko izobraženstvo, zlasti učitelje, so ponekod prav vse odstranili. Tudi popisujejo slovensko prebivalstvo in one, ki so se naselili po l. 1913, bodo kar izgnali, kakor so z nekaterimi že storili.

Pustiti so morali vse

na posestvu in oditi praznih rok, na njihova mesta so prišle nemške poljedelske družine.

Najhuje grozote zadevajo duhovnike. K mariborskemu nadškofu so prišli takoj prve dni zjutraj ob 3. uri in ga odpejali kdo ve kam na zasliševanje. Nato so ga pripeljali nazaj in živi sedaj v škofiji, kjer sicer sme sprejemati obiske, a je vsaka njegova beseda nadzirana. Zaprti so tri kanonike in dva tajnika škofije, prost je ostal dr. Wraber, ki je bil prav tedaj v bolnici teko bolan. Kanonike so vrgli iz njihovih stanovanj. Dva, ki sta še prosta, živita v škofiji, ki je pa skoro vsa zasedena od vojaških oblasti, katere so se utaborile celo v škofijski kapeli. Redki duhovniki, katerih še niso odstranili, hodijo sedaj v civilni obleki, da se izognejo javnemu zaničevanju in batinam nacistične policije.

Samostane so že vse zatrli. Redovnikom so ukazali, da morajo izginiti v eni uri in vzeti s seboj samo, kar imajo na sebi. Frančiškanski samostan v Mariboru je sedaj sedež ženske "Gestapo". Prav tako so raz-

Obešenci v nekem gozdu. Med obešenci je tudi ena ženska (x)

Zbirajo fante in dekleta, ki jih bodo odpeljali v Nemčijo in tam vzgajali za "janičarje"

brez Boga in brez "matece". Jeseni napovedujejo ustanovitev 7 nemških kmetijskih šol. Ponekod izganjajo slovenske prebivalstvo iz celih vasi in naseljujejo nemeško.

Prav tako divje kot proti narodnosti nastopajo proti veri. Duhovnike love ponoči in jim niti toliko odloga ne dajo, da bi mogli spraviti Najsvetejše. Tako so zaklenili cerkve z Najsvetejšim in odpeljali duhovnike v Zagorju, na Lokah, v Brežicah, na Brezjah in drugod.

V Gornjem gradu, kjer so zaplenili vsa škofijska posestva in zaprli cerkev z očitkom, "da so našli orožje" (kogar hočejo spraviti s pota, ga kar obdolže, da je skrivaj orožje), je rekel neki oficir v razgovoru, da "Nemci ne potrebujejo nobenega Boga, Njihov

bog je Hitler.

On misli, 80 milijonov Nemcev pa poslušaj in dela, kakor on hoče."

Organi nemške oblasti so sami mladi ljudje, ki niti 20 let še vsi nimajo. Vzgojeni so v strupenem sovraštvu do vsega, kar ni nemeško, in v preziranju do vsega, kar je katoliško. Zato seveda ni čudno, če postopajo z ljudmi kot razbojniki, ki ne poznajo nobenih pravice drugih ljudi.

Če ti pobalini dobe koga na cesti s kolesom, ga kratkomalo ustavijo

Jugoslavija in Rusija

Znano je, da je Rusija kmalu po zlomu organiziranega vojaškega odpora Jugoslavije sporočila našemu poslanstvu v Moskvi, da Jugoslavije ne priznava več. Poznejši dogodki so dokazali, da je ruska vlada s tem hotela vstreči Berlinu z namenom, da bi zavlekla izbruh sovražnosti med Nemčijo in Rusijo in pridobila čas, da se bolje pripravi na spopad, o katerem je vedela, da je neizogiben, čeprav se takda Nemci kakor Rusi v uradnih izjavah zmerom zatrjevali, da so odnošaji med njimi zelo presrečni.

Sedaj, ko Nemci vkljub temu napadli, nima takšna zvijačna hinavščina seveda nobenega pomena več. Jugoslovanska vlada je že izjavila, da se v vsem strinja z angleškimi izjavami glede Rusije. Rusijo smatra torej za zaveznico v skupnem boju proti totalitarcem. Diplomatični odnosi med moskovsko in našo vlado se bodo ob Moskvi in poslanec Dr. Milan Gavrilović se bo te dni, kakor poročajo iz Ankare, vrnil v Moskvo.

Boji v Jugoslaviji

Vkljub barbarskim metodam, s katerimi hočejo okupacijske oblasti zatreti vsak odpor našega naroda, se boji proti sovražniku nadaljujejo v mnogih krajih Jugoslavije. Po nemških poročilih so prebivalci v Jagodini napadli nemeške čete in po-

streljali mnogo vojakov. Moskova radio postaja javlja, da četniki (komiti) posebno v goratih krajih stalno ogražajo sovražnika. Pri Mit-

Kosovska Mitrovica, kjer se je te dni prebivalstvo uprlo Nemcem ter je bil grozen pokolj.

nici v Drinski banovini, je prišlo do pravcate bitke. Naši komiti so celih 18 ur hrabro odbijali napade nemških čet in jim prizadejale težke izgube; šele ko je sovražnik dobil ve-

liko ojačenja, so se četniki umaknili v gore. Ista oddajna postaja je tudi izvedela, da so ono strahovito eksplozijo v Smederevu, kjer je

Tolstojev nečak o Angležih

Aleksij Tolstoj, nečak Leva Tolstega in uvažen sovjetski pisatelj, je objavil v moskovski "Pravdi" sledeče:

"Zveza med Veliko Britanijo in Sovjetsko unijo pomeni, da bo Hitler in njegov nacionalni socializem uničen in se bo pogreznil v temo zgodovine. Nacistična Nemčija je začela "bliskovito vojno", toda ta "bliskovita vojna" se bo končala z "bliskovito polomijo". Ob vsaki bombi, ki pade na London in na druga prelepa angleška mesta, se nam stisne srce. Fašisti so pohabili veliko civilizacijo. Obenem s poslopji so se uničile najlepše ustvaritve človeštva in mnogo nedolžnih je bilo ubitih: ženske in otroci. Sovjetska unija je sprejela 22. junija kot dan, ki je neizogibno moral priti v ime naših svobode in človečnosti, kot dan, ki naznanja zmago. Vztrajna, junaška Velika Britanija, zibelka znanosti, umetnosti in velike kulture, ni klonila pred blazin in barbarkim hitlerističnim napadom. Odslej smo zavezniki. To je dobra novica".

Tako piše sovjetski pisatelj v sovjetskem dnevniku. Našemu listu je pa neki ljubeznivi bralec prijatelj sovjetske Rusije, pred nedavnim očital, da "smrdi po futih šterlingih", ko smo Angleže hvajili še z manjšim navdušenjem nego Aleksij Tolstoj.

Totalitarci so si oddahnili

Na ruski fronti se stvari ne razvijajo tako, kakor je Hitler računalo. To je zaskrbelo Nemce in Italijane, toda samo za hip. Sedaj so si oddahnili, ker so izvedeli, da je Črna Gora proglasila svojo "seamostojnost" in sklenila vstopiti v totalitarni tabor. Tako je odredil črnogorski "Quisling" Ivanović, ki je obenem zaprosil pritlikavega italijanskega kralja, naj visokim Črnogorcem imenuje regenta, ker hoče Črna gora živeti pod protektoratom Italije.

Angleži vračajo z obrestmi

Tekom zadnjih tednov, odkar so Angleži začeli letalsko ofenzivo proti Nemčiji, so spustili na nemška tla približno polovico toliko bomb, kolikor so jih Nemci vrgli na Anglijo od začetka vojne dalje. In Angleži pravijo, da je to samo za začetek, ker bodo čez par mesecev razpotali s tolikšnim številom velikih bombnikov, katere deloma sami izdelujejo, deloma pa jih prejemajo iz Severne Amerike, da bo ono, kar je moral zaradi nemških bombardiranj prestat London, prava igrača v primeri z razdejanjem, ki ga bodo mogla angleška letala povzročiti Berlinu. Angleži vračajo z obrestmi.

"Novi red" je privlačen samo od daleč

Generalni konzul vichyske vlade v Bukarešti, Ludovic Chancel, je podal ostavko na svoje mesto. Izjavi je, da se nestrinja s politiko vichyske vlade, odpotoval je na Bližnji Vzhod in se priključil De Gaulleovemu gibanju. Zanimivo je, da je njegov prednik, prejšnji vichyski generalni konzul v Bukarešti, storil isto. Tudi on se ni strinjal z vichysko politiko in je prestopil k "svobodnim Francozom". Vzrok tega dezertiranja vichyskih diplomatskih zastopnikov je v tem, da so Nemci uvedli na Romunskem "novi red". V Vichyju so mnogi Francozi za "novi red" navdušeni, ker ga vidijo od daleč. Ko pa pridejo z njim v neposredne stike, se jim tako zagnusi, da beže k tistim, ki se proti "novemu redu" borijo. To je najbolj zgovorno izpričevalo o vrlinah totalitarnega "novega reda".

Kaj pravijo "beli" Rusi

Hitler je računalo, da se bodo takozvani "beli" Rusi takoj postavili na njegovo stran, ko bo izvršil roparski napad na Rusijo. Pa se je vstrel. "Beli" Rusi so postali... rdeči od ogorčenja nad Hitlerjem in ponujajo vso svojo pomoč ogroženi domovini. Bivši carski diplomat Stablin, ki je carsko Rusijo svojčas zastopal v Londonu, je izjavil: "Hitler se ne bori proti Rusiji zato, ker je komunistična država, marveč zato, ker postaja polagoma nacionalna država in hoče spet obnoviti svojo slavno nacionalno prošlost".

Brez navdušenja

Hitlerjeva marionetska slovaška vlada je dobila ukaz, da napove vojno Rusiji in je seveda tako tudi storila. Slovaško vojsko so poslali na fronto, kjer se bije po sili in brez navdušenja. Vrhovni poveljnik slovaške vojske si prizadeva, da bi Slovakom vtil nekoliko navdušenja za to novo Hitlerjevo klanje, pa je zato oznanil, da bodo ruski vjetniki morali delati v tistih okrajih, iz katerih so polki, kijih bodo zajeli. Poval je s tem Slovake, naj love Russe za to, da jim bodo doma za sužnje.

Tudi Bolgarija bo morala iti

Nemcem mora res huda presti na ruski fronti. Že pred dvema tednoma so javili, da so Stalinovo črto razbili "na vseh odločilnih mestih", pa se še sedaj ne morejo izmotati iz njenih mrež. Izgube nemške vojske so strahovite in zato bo morala v boj proti Rusom tudi Bolgarija, ki so jo Nemci sprva nameravali spreminiti v pred ruskimi bombami varno nevtralnno skladišče nemške municije in petroleja.

Pomoč vojnim ujetnikom

Tukajšnje Kr. poslaništvo je prejelo od Mednarodnega rdečega križa v Ženevi, da potrebujejo jugoslovanski vojni ujetniki v Italiji in Nemčiji, katerih je kakih 90.000 hitre pomoči.

Radi tega se apelira na vse naše organizacije in poedince, da nemudoma pošljejo svoje prispevke.

Prispevke se zamore oddati v najbližjem Pododboru Nar. Obrane, v najbližjem nacionalnem društvu ali združenju, ali pa Kr. poslaništvu.

Darove se bo nato odposlalo na naslov: American Red Cross, Washington D. C.

Ker ujetnik želi vedeti ime darovalca, naj vak darovatelj označi natančno svoj priimek in ime z opazko, da je dar za jugoslovanskega ujetnika.

Pošilja se tem ujetnikom zavoje, katerih vsak stane 2 dolarja in pol, t. j. 11 argentinskih pesov. V paketu so raznovrstna konzervirana zdrava in močna jedila.

Rojaki, rojakinje! Pomagajte takoj našim bratom!

Jugoslovanske dobrodelne delavnice

2. MESEČNO POROČILO

I. Delavnica ge. Nelly Mihanovich de O' Farrell: nadaljuje z delom za bodočo "kermeso".

II. Delavnica Dock Sud: Izgotovile so v preteklem mesecu (kratica "p" pomeni pulover, "r" rokavice, "k" kape, "o" otroške obleke, "n" nogavice):

Besić Kosana 1 p, Besić N. 1 p, Blažina Marija 1 vezeno bluzo, Blažina Matejka 1 p, Divanović Olga 9 k, Domazetović Natalija 1 p, Ilić Marija 1 p in 1 r, Klaić Milka 1 r, Klaić Slavka 1 p, Kosanić Leposava 2 p, Kristić Stane 9 k, Milutinović

Na Dock Sudu je tudi naše rodoljubno ženstvo izdelalo razne zimske stvari za naše vojake, kakor nam prikazuje ta slika

vić Marija 1 k, Mudreša Jovanka 2k, Pavićević Tereza 1 p, Paurović Mara 2 k, Radić Kristina 6 k, Šabanović Zorka 1 p.

Sestanke ima ta delavnica vsak prvi četrtek v mesecu, ob 3. popoldne, v hiši ge. Marije Ilić, Restaurant "Internacional", Frente Frigorífico Anglo, Isla Maciel.

III. Delavnica La Paternal: Izgotovile so: Bizjak Poldi 1 p, Lina Tolić 4 p, Jelše Irena 1 p, Jelše Kati 3 p, Kalner Fani 7 o, Kerševan Fani 1 p, Kjuder Mara 2 r, Meline M. 2 n, Paškulin Erna 3 o, Pošćić Nadica 3 o, Škof Marija 7 r, Valenčić Gilda 2 p, Valenčić Ksenija 1 p. — Veznine izdelujejo: Jelše Irena, Kalner Ana, Kalner Fani, Kjuder Vida, Koradin Marica, Koradin Ludovika, Škrbec Pepca in Sulić Zofka. — Roje Pavia je darovala 20 štrten volne.

IV. Prispevki: Ga. Elza Vidrova je izročila 460.— pesov, čisti dobiček svojega lišnega koncerta, ki se je vršil 26. junija. Obračun o uporabi tega denarja se bo poslal ge. Vidrovi.

GIBANJE PARNIKOV

Dne 14. julija je zapustil tukajšnje pristanišče angleški prevoznik "Highland Princess".

Parnik pelje na Angleško živež, predvsem meso. Je pa na krovu tudi nekaj potnikov.

Dne 16. t. m. je priplul španski parnik "Cabo de Buena Esperanza". Poleg mnogo raznovrstnega blaga je pripeljal okrog 600 potnikov. Kakih 400 teh potnikov je beguncev, ki so se hoteli rešiti grozot vojne.

Med temi je tudi precej znamenitih mož, kakor n. pr. bivši profesor na dunajski univerzi Herman Glückmann in drugi.

Drugi španski parnik pa ima do speti prihodnji teden.

VIHAR POVGROČIL HUDO NESREČO

Koncem prejšnjega tedna je bilo izredno toplo in vlažno vreme, radi česar je bilo gotovo, da se bo vreme spremenilo. Še prav posebno pa je bilo za te čase toplo v petek na soboto. Ta dan proti večeru so se že opaziti še nič posebnega. Ponoči se začeli zbirati oblaki, toda ni bilo je začel silen vihar, ki ni bil brez posledic. Ladja, ki čisti pesek v Rio je vsled silnega vetra prekucnila, de la Plata, z 13 možni posadke, se ter je pri tem 11 mož izgubilo življenje. Rešila sta se samo kapitan in en mornar.

Pomorska oblast je takoj, ko je zoznala za nesrečo poslala na kraj neznane reševalce.

Do sedaj so potegnili iz vode 3 mrtvece. Z iskanjem še drugih ponesrečencev pa se nadaljuje z vso vneto.

SKRAJNA PREDZNOST IN NESRAMNOST NEMCEV

V Córdoba živi, kakor je znano, precej bivših mornarjev nemške vojne ladje "Graf von Spee". Ti bivši mornarji uživajo popolno svobodo, žal pa to svobodo Argentincev slabo vračajo in žalijo njih patrijotičen čut.

Za narodni praznik 9. de Julio je prebivalstvo tudi v Córdoba razobesilo zastave. Pa so se našli trije nemški bivši mornarji ter trgali in sežigali argentinske zastave. Pač skrajna predznost. Kaj bi bilo, če bi kdo strgal ali zažgal nemško zastavo v Nemčiji? Najbrže bi šla glava proč.

Nemec hoče pač biti povsod s svojo nasilnostjo gospodar.

Policija je vse tri naduteže aretirala.

NEMSKI VOHUN PRIJET

Nemci imajo povsod razpostavljene vohune. Ceo na ladjah drugih držav jih imajo. En tak se je nahajal tudi na severnoameriškem parniku "Argentina". Je to kuhar na parniku in se imenuje Heinrich Glausing. Aretiran je bil takoj, ko je parnik priplul v newyorško pristanišče, vračajoč se iz Buenos Airesa.

Parnik Argentina vzdržuje redno vožnjo med New Yorkom in Buenos Airesom.

PREISKAVA O PROTIARGENTINSKO DELOVANJU

Komisija, ki ima nalog zbirati gradivo o protiantentinskem delovanju v drželi, prejema dnevno ovadbe o rovarstvu in delovanju, ki ni v skladu z argentinsko ustavo.

Z zadevo se peča tudi izvršna oblast.

RAZSTAVA ZA JUGOSLOVANSKO NARODNO OBRANO

Naš rojak Frane Kambič pripravlja za mesec februar razstavo jugo-

POZIV

JUGOSLOVANSKIM VOJNIM OBVEZNIKOM

Poslaništvo Kraljevine Jugoslavije poziva vse Jugoslovane vojne obveznike od 18 do 40 let starosti, torej vse, ki so se rodili med 1901 in 1923, da se takoj javijo Kraljevskemu poslaništvu, bodisi osebno ali pismeno, in da sporoče svoj sedanji naslov.

Buenos Aires, 14. julija 1941.

Kralj. poslanik:

CANKAR, I. R.

slovenskih umetniških del za Jugoslovansko narodno obrano.

Na tej razstavi bo naš umetnik razstavil kakih petnajst svojih del. Kambič vedno bolj stopa v ospredje ter je znan ne le med nami kot umetnik, ampak si je utrl pot tudi v argentinske kroge. Izdelal je že več umetnih del, katera krasijo vladne hiše.

Njegovo delo — "Chaco", ki je bilo na razstavi v Buenos Airesu pred dobrim pol letom je kupila argentinska vlada. "Zaslužjena Jugoslavija", kateri umetvor je bil razstavljen ta mesec na Jugoslovanski razstavi v našem mestu, pa diči steno "Jugoslovanskega doma" na Dock Sudu.

Nadejamo se da bo tudi na razstavi, ki jo pripravlja, pokazal svojo zmožnost in nam izločil lepa dela.

Tovarišu Kambiču v njegovem stremljenju želimo mnogo uspeha, v čast nam in domovini.

Anton Hočevar umrl

Anton Hočevar, bivši ravnatelj Hrvatske štedionice, po rodu Slovenec, sprog Milice Hočevar, javne prevajalke, ter znan tudi med nami, je začetkom maja v Beogradu umrl. Bil je žrtev nemškega zračnega napada.

Anton Hočevar je več let živel v Buenos Airesu, nakar se je pred leti vrnil v Jugoslavijo. Ostavil je tu gospo Milico, požrtvovalno delavko v jugoslovanski koloniji in hčerko Kapinero, dijakinjo-odličnjakinjo.

V bitki pri Kumanovem je padel tudi nečak Ferdo Gradišnik, polkovnik letalstva.

Naj bo pokojnikoma lahka domača zemlja, gospe Milici in hčerki Kapinero in naše iskreno sožalje!

VELIK SHOD

priredi o priliki rojstnega dne in polnoletnosti kralja PETRA II. dne 6. septembra t. l. v dvorani ASOCIACION FILANTROPICA "LA ARGENTINA", ulica Rodriguez Peña 361, Odbor "AMIGOS DE YUGOESLAVIA" v proslavo kralja in naše države.

V odboru "Amigos de Yugoesslavia" so sledeče osebe:

Dr. MARCELO T. DE ALVEAR, bivši predsednik Republike in lider U.C.R. — MARTIN NOEL, prof. vseučilišča in narodni poslanec za prov. Buenos Aires — Ing. JULIO A. NOBLE, bivši narodni poslanec in predsednik "Aerokluba" — Dr. GUILLERMO EDUARDO LEGUIZAMON, profesor vseučilišča — Dr. ALEJANDRO CEBALLOS, prof. vseučilišča — DR. SILLA MONSEGUR, odvetnik — Dr. PEDRO PALACIOS, odvetnik — CARLOS O'FARRELL, javni notar — RAUL MIHANOVIC, arhitekt — RAUL MONSEGUR, odvetnik.

Vesti iz organizacij

“Divji lovec”

V mnogih državah, in sedaj se že lahko reče v vseh, morajo mladi moški, ki so zdravi in imajo popolne ude, k vojakom.

Ko so živeli očetje naših očetov, pa ni bilo tako. Če je nastala vojna tedaj so stanovi, grofje ali občine, zbirale mlade ljudi in jih poslale poljestvu.

Ker tedaj ni bilo take obveznosti, kakor je danes, zato tudi se je hotel marsikdo vojaščini odtegniti. So sicer bili cesarju zelo zvesti in bi se radi borili zanj, a so bili dostikrat slučajni taki, da marsikdo ni hotel v vojake, ampak se je rajši skrival. Te skrivajoče se moške so imenovali “divje lovec”. Bili so ti divji lovec zelo predrzni ter so marsikaterega “biriča” in njih pomagača spravili na drugi svet, ko so jih lovili.

Tudi v igri “Divji lovec”, ki jo bo vpriporil “Slovenski dom” je bilo tako.

Na Laškem so se vzdignili. Cesarju je bilo treba radi tega vojakov. Na Laško bi moral tudi Janez, sin bajtarice, v katerega se je bila Majda, hčerka “rihtarja” zagledala. Ta je tedaj Janezu svetovala, da naj ne gre. Janez, ki je sicer bil ves vnet za vojno, se je Majdinim prošujam vdal.

Rihtar pa, ki je vedel, da se Majda in Janez rada vidita, pa je hotel na vsak način spraviti Janeza na Laško, in se ga tako iznebiti. Ta pa ni hotel in postal je “divji lovec”.

Pridite tedaj vsi pogledat to igro, pri kateri bo nastopilo okrog 50 oseb in videli boste kako se je meštarijo in kako se je izvršilo.

DOMAČA ZABAVA V “SLOVENSKEM DOMU”

V nedeljo se je vršila napovedana domača zabava v Slovenskem domu.

Na sporedu so bile štiri pesmi, dve za mešan, dve pa za moški zbor. Pesmi sta zboru dobro zapela, izvzemši, če vzamemo, da se je pri koncu pesmi “Tekel sem dol po dolini”, malenkostno skvarilo.

Tudi igrice “Sovražnik žensk”, je bila dobro podana.

Zabava je bila lepa in neprisljerna. Obisk je bil tudi dober.

Vseslovanska šolska akademija

Českoslovaško Kulturno Društvo “Komensky” vabi na prvo VSESLOVANSKO ŠOLSKO AKADE-

MIJO, katera se bo vršila v nedeljo 20. julija ob 16 uri pop. v ulici Venezuela 3979, pod pokroviteljstvom “Českoslovaške Šolske Matice”.

Na akademiji bodo sodelovala: česko, poljsko in Podporno društvo Slovencev iz Villa Devoto.

Vstopnina: Moški \$ 1.50, ženske \$ 1.—

Jugoslovanska radio ura

Prenos jugoslovanske radio ure se vrši vsako soboto od 6.45 do 7.15 ure zvečer, na radio postajo L S 2 Radio Prieto.

Rojaki in rojakinje, poslušajte prenos!

JUGOSLOVANSKA RADIO URA V COMODORO RIVADAVIJI

Jugoslovanski izseljenci, katerih je prav lepo število v Comodoro Rivadaviji, so si oskrbeli radio uro.

Prenos radio ure se bo vršil vsak ponedeljek od 8 in do 8 in pol ure zvečer potom tamkajšnje radijske postaje L. U. 4.

IZREDNI OBČNI ZBOR SOKOLA DOCK SUD - BOCA

V nedeljo 13. t. m. se je vršil izredni občni zbor Sokola Dock Sud - Boca.

Na tem občnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor:

Starosta Lješar, podstarosta Šar-lija, tajnik Milutinović, podtajnik Stana Lješar, blagajnik Stanišić, podblagajnik Rončević, prosvetar Stojanov, namestnik Damjanko, načelnik Capuder, namestnik Maričić, gospodar Josipović, namestnik Martinović Olga. Odborniki: Markov, Milosavljević, Pravdica, Glumičić, Barišić, Čendo, Filipi, Vuković, Javorina in Klaić.

JUGOSLOVANSKA IZSELJENSKA ZAŠČITA

Povodom argentinskega narodnega praznika 9 de Julio, je jugoslovanska izseljenska zaščita obdarovala potrebne jugoslovanske otroke in druge naše ubčne izseljence.

Darovala je zaščita obleke, obvala in druge življenske potrebščine.

Obdarovanje se je vršilo pod vodstvom g. N. Dabinovića in gospe v prostorih Jugoslovanske izseljenske zaščite, ulica Bolivar 314.

PROSLAVA ARGENTINSKEGA DRŽAVNEGA PRAZNIKA

Jugoslovansko društvo Vzajemne pomoči je priredilo v soboto 12. t. m. svečano zabavo v proslavo argen-

tinskega državnega praznika. 9 de Julio.

Proslavo je pisetil tudi naš minister g. dr. Izidor Cankar.

Zabavo v proslavo praznika 9 de Julio je priredilo tudi Jugoslovansko-argentinsko prosvetno društvo.

Obe zabavi sta bili prav dobro obiskani.

Proslava 11 letnice društva “Triglav”

Slov. D. D. “Triglav” vabi vse cenjene rojake in rojakinje iz Rosarija in okolice, vse Slovence in Jugoslovane sploh, na proslavo 11. obletnice ustanovitve društva, katera se bo vršila v NEDELJO, dne 27. JULIJA t. l. v društvenih prostorih, v ulici Gral. Mitre 3924.

S proslavo se prične ob 9 uri zjutraj in bo trajala ves dan. Ob 12 uri bo kosilo, ob 13 uri pozdravni nagovor, ob 14 uri sledi tekmovanje do 15, dalje prosta zabava in ples.

Udeleženci bodo imeli med drugim priliko slišati tudi naše slov. pesmi.

Vstopnina: prosta. Opomba: V slučaju slabega vremena (dežja) se vrši nedeljo pozneje.

Odbor

“Divji lovec”

“Slovenski dom” se pripravlja za vpriporitev lepe Fr. Ks. Finžgarjeve igre “DIVJI LOVEC”.

Opozarjamo že sedaj rojake in rojakinje, da ne opuste prilike ogledati si to pretresljivo igro.

NAŠ POSLANIK V MONTEVIDEU

Prejšnji teden je bil v Montevideu po poeslaniških poslih naš minister g. dr. Izidor Cankar. Posetil je tam ministra zunanjih zadev, s katerim se je dolgo razgovarjal.

Krojačnica

Izdelujem obleke po najnovějšíh modi. — Cene zmerne.

Rojakom se priporoča

Peter Capuder

Rio Bamba 879, Bs. Aires

RESTAVRACIJA

“PRI ŽIVCU”

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostor pripravljeni tudi za svatbe.

Oprava in sobe za prenočišče popolnoma prenovljene

Rojakom se priporoča lastnik

EMIL ŽIVEC

Osorio 5085 — La Paternal

Dr. Nicolás Martín

ODVETNIK

ZA TRGOVSKE ZADEVE

Posvetovanje za naročnike Slovenskega lista brezplačno.

ARENALES 1361

U. T. 41-3520, Buenos Aires

Aleksander Štoka

STAVBENO TEHNIŠKO

PODJETJE

Se priporoča našim rojakom.

ALVAREZ THOMAS 1035

U. T. 54 - 2756

Buenos Aires

SKRIBITE ZA BODOČNOST

VAŠIH OTROK!

Odprite HRANILNI RAČUN v naši Banki, čeprav s samo \$ 5.— za začetek.

Pride dan, ko bodo Vaši otroci potrebovali nekaj prihranjenega denarja za svojo izobrazbo in blagostanje!

Čimprej ko se odločite za hranjenje, temprej boste imeli več možnosti, da prihranite večjo vsoto, da se ta vaš trud bolje posreči, Vam nudimo lep nabiralnik!

Posetite nas!

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES
Casa Central: 25 de Mayo 81
Agencia No. 1: Corrientes 1900 • Agencia No. 2: Cabildo 2426/30
DIRECCION GENERAL CURACAO AMERICA CENTRAL

ZVIJACA IN MOČ

(Basen.)

Nekega dne je zajec pritekkel k slonu in mu rekel: “Pomeriva se, kdo je močnejši; jaz ali ti!”

Slon se je na vse grlo zakrohotal: “Kaj ti pade v glavo! Ali misliš resno, ali se samo šališ!”

“Prav nič se ne šalim”, je odgovoril zajec. “Dovoli, da ti tole vrvi privežem okoli vratu. Ko bom na drugem bregu reke, začniva vleči, pa se bo izkazalo, kdo je močnejši.”

Slon je veselo prikimal. Ko je imel zanko okoli vratu, je potrpeljivo čakal na dogovorjeno znamenje.

Medtem pa je zajec odskakljal k reki in poklical vodnega konja. Vprašal je tudi njega, ali se hoče pomeriti z njim. Vodni konj je nazadnje res pristal in pustil obesiti konec vrvi okoli vratu.

“Zdaj pa odčofotaj na nasprotni breg!” je ukazal zajec. “Kadar potegnem za vrvi, začni vleči, kolikor moreš in znaš.”

Slon in vodni konj se nista mogla videti. Ko je zajec na sredi potegnul za vrvi, sta začela vleči vsak na svojo stran. Od začetka prav narahlo,

kajti oba sta bila prepričana, da imata slabotnega zajca za tekmea. Ko pa je slon na svoje velikansko presenečenje začutil, da njegov tekmeec ne pozna šale, je začel vleči, kar so mu dale moči. Vlekel je in vlekel — in se ni malo začudil, ko je nazadnje privlekel iz reke vodnega konja. Vodni konj pa je prav tako na vsa usta zazijal, ko je namesto zajca zagledal pred seboj slona. Oba sta spoznala, da ju je prekanjen zajec pošteno potegnul za nos. Strašno sta se razsrdila. Če bi jima zajec v tem hipu padel v pest, bi ga bila raztrgala na drobne kosce. Zajec pa je medtem zbežal na varno in se dolgo ni prikazal na dan.

Tako je droben slaboten zajec dokazal, da je zvižaca večsih več vredna kot telesna moč.

Slab plesalec

“Gospodična, z Vami plesati je zame največji užitek!”

“Zakaj neki, gospodična?”

“Oh, vi nevaležnež!”

“Jaz vam dajem takšen užitek, vi mi pa kar venomer stopate po nogah!”

Šolski mladinski zbor v Rosariu

“SLOVENSKI LIST”

Gral. César Díaz 1657 — U. T. 59 (Paternal) 3667 — Buenos Aires

Uradne ure od 9. do 19. ure vsak dan.

POSREDUJEMO ZA SLUŽBE za moške in za ženske. ČE KDO VE ZA KAKO SLUŽBO, naj nam takoj javi. V KATERIKOLI ZADEVI obrnite se do nas, ki vam bomo šli na roko z nasvetom in drugače, kolikor bo v naših močeh. AKO IZVEŠ ZA KAKO NOVIČO, ki se tiče naših ljudi, sporoči jo takoj na naše uredništvo. Sodeluj z listom.

NAROČNINO PORAVNAJ vedno točno. V nekaterih krajih vas je več Slovencev skupaj; gotovo je med vami tudi kateri, ki razume pomen tiskane besede v materinem jeziku za naše izseljence. Naj poagitira nekoliko med tovariši in rojaki za “SLOVENSKI LIST” ter naj tudi pobere naročnino in pošlje na našo upravo.

POSLUŽUJTE SE samo onih podjetij, ki oglašujejo v našem listu! S tem koristite sebi in nam obenem.

“DIVJI LOVEC”

Pri tej igri, ki jo pripravlja “SLOVENSKI DOM”, bodo poleg drugih nastopile še sledeče

O S E B E :

Zavrtnik, rihtar (župan)	Joško Živec
Majda, njegova hči	Zofka Suličeva
Lisjakov Gašper, posestnikov sin	Emil Lozej
Maruša, kočarica	Pavla Rojčeva
Janez, njen sin	Gustav Dečman
Tine, gostaški sin	Miroslav Peljhan
Tonček, vaški revež, norček	Ivan Bergine
Jež, kmet	Josip Švagelj
Gaber, kmet	Rado Ličen
Eržen, kmet	Silvan Pečenko
Rožman, kmet	Štefan Mavec
Sajetov Jure, kovač	Franc Trebše
Špela, njegova žena	Marija Zlobčeva
Anka, dekle	Irena Jekšetova
Roza, dekle	Ana Kalnerjeva
Grozdek, oštir	Martin Keber
Dolinarica, mati	Erna Paškulin
Prvi lovec	Štefan Lipičar
Drugi lovec	R. Živec
Prvi birič	Ivan Hvala
Drugi birič	Avngust Cotič
Komatar, črednik	X. X.
Jurček, pastirček	Boris Živec
Dekleta, fantje, dečki, loveci, skrivanci, planšarice.	

Godi se leta 1848 na Gorenjskem.

Slovenci doma in po svetu

VLADA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE, KI SEDAJ BIVA V IZGNANSTVU, JE SESTAVILA OSREDNJI TISKOVNI URAD, POTOM KATEREGA BO REDNO OBVEŠČALA O VSEM KAR ZANI MA VSE JUGOSLOVANE

Dopisništvo osrednjega tiskovnega urada pri kraljevskem poslanstvu v Washingtonu poroča, da je bil sestavljen osrednji tiskovni urad, ki je začel redno obveščati svoja dopisništva.

Vojni kabinet predsednika vlade generala Dušana Simovića, je razen majhnih izprememb isti, kakor je bil formiran v Beogradu dne 27. marca t. l. Na mestu prvega pod-

Gen. Dušan Simović, preds. vlade

predsednika vlade dr. Vladka Mačka, je glavni tajnik "Hrvaške Kmečke stranke" dr. Jurij Krnjević. Od hrvaških ministrov nista mogla pobegniti v izgnanstvo poleg dr. Mačka ministra Dr. Josip Torbar in dr. Bariša Smoljan. Na mestu pok. dr. Kuločca je dr. Miha Krek. Od Slovencev je sedaj v vladi tudi dr. Fran Snoj.

Na pobegu je umrl črnogorski politik, minister brez listnice Marko Daković. (Minister M. Daković je bil ustreljen z mitraljezo od sovražnih letalcev, ki so preganjali jugoslovanska letala na poletu iz Jugoslavije na Grško.) Med člani kraljeve vlade v tujini so zastopniki vseh najvažnejših političnih strank v Jugoslaviji.

Po spontano manifestiranem narodnem zaupanju za vlado generala Dušana Simovića, izražano v besedah: "Podaljšanje vojne do naše in zavezniške zmage!"

Najodličnejši med temi prvaki so: Ban banovine Hrvatske, predstavnik hrvaške avtonomne oblasti, dr. Ivan Šubašić, bivši vladni predsednik general Peter Živković, (Jug. nar. stranka); bivši ministri Krsta Miletić in Božidar Maksimović (Radniška stranka); Grga Angjelinović (Jug. nar. stranka); Večeslav Vilder, (Samostojna dem. stranka); časnikar in publicist Miloš Bobić iz Zagreba; načelnik beogradske občine Dobrovoje Lazarević; zastopnik predsednika Zemljoradničke stranke dr. Miloš Tupanjanin; generalni tajnik Demokratske stranke Božidar

Vlajić; glavni tajnik Slovenske ljudske stranke Fran Gabrovšek; predstavnik slovenskih liberalcev Dr. I. M. Čok in nekaj bivših senatorjev, narodnih poslancev in javnih delavcev, pristašev najvažnejših strank.

Kraljeva vlada je popolnoma soglasna glede svojega bodočega programa, ki je: "Svoboda in nerazdeljivost Jugoslavije." Vlada kaže stalno in smiselno delavnost v pripravah za udeležitev tega dela in programa.

Kraljevska vlada si prizadeva uvrstiti in razširiti svoje zveze z Združenimi državami in Anglijo.

Napori kraljeve vlade stremijo za obnovitev jugoslovanske vojaške sile s pomočjo izbeglih rednih vojaških sil raznih orožnih vrst, zlasti letalske, kakor tudi s pomočjo dobrovoljcev, ki se že prijavljajo.

Kraljeva vlada, v kateri in okoli katere so najboljši predstavniki Srbov, Hrvatov in Slovencev, veruje v zmago demokratičnih načel in deluje z vsemi svojimi močmi za vstajenje Jugoslavije.

Medjimurje - madžarsko!

V Medjimurju žive Hrvati in zato je svet mislil, da tam ukazuje firerček "velike, svobodne in nerazdeljive (toda na mnogo kosov razdeljene)" Hrvaške. Pa ni tako. Vodstvo madžarske vojske je te dni naznanilo v Budimpešti, da je prevzelo upravo Medjimurja v svoje roke in je torej ta kos hrvaške zemlje vzela Madžarska.

Pri neki vasi obešeni. Nemški vojak, slikan od zadaj, opazuje žrtve.

Skrb za vroče dni

V preteklem tednu so angleška letala dvakrat obstreljevala Neapelj in nekatera druga italijanska mesta. Rimsko uradno poročilo je priznalo, da so Angleži tri ure zaporodoma obstreljevali največje italijansko mesto in provzročili mnogo škode. Ko smo čitali to poročilo, smo se na vso moč začudili. Kako to, da morejo angleška letala tri ure zaporodoma nemoteno bombardirati Neapelj? Kje je pa slavna italijanska aviacija? Ali ni Mussolini, ko je od

italijanskega naroda terjal denar za oboroževanje, na vso moč tulil v svet, da bodo italijanska letala letala zatémnila nebo nad Apeninskim polotokom? Kje se pa ta letala tišče, medtem ko spuščajo Angleži bombe? Ali jih morda Mussolini skrbno čuva, ker hoče biti mož le sedita in izpolniti svojo obljubo: uporabiti letala, da bodo v bližajočem se vročem poletju delala senco Italijanom?

Fašistiziranje hrvaške mladine

Firerček Pavelić je izdal ukaz, da morajo vsi mladeniči in dekleta od 17 do 18 let starosti vstopiti v mladinske oddelke vstaške organizacije. Ta ubijalec in prodavec, ki ga hrvaški narod mrzi kot svojega največjega sovražnika, upa, da bo 17 in 18-letnim ljudem mogel zmešati glave in jih pridobiti zase. Zelo verjetno je, da bo moral svoj ukaz spremeniti in iskati janičarje med mlajšimi Hrvati. Le pri najmlajših se mu bo morda posrečila "vzgoja" po nacističnem in fašističnem vzorcu; samo iz otrok, ki še nimajo razvitega razuma, bo morda mogel ustvariti ovaduhe, ki bodo vstaškim morilecem izročali lastne starše.

Pavelić se je spravil na "komuniste"

Sedaj so na Hrvaškem začeli streljati "komuniste". Ker bi narobe

izgledalo, če bi Pavelić po pravici povedal, da strelja hrvaške rodoljube, ki se nočejo pokoriti totalitarizmu plačancu, mu je zelo prav prišlo, da je Nemčija napadla Rusijo in proglasila "križarsko vojno" proti boljševizmu. Vsi tisti, ki Paveliću niso všeč, bodo odslej "komunisti". Te dni so jih ustrelili prvih deset, ker so baje nahujskali nepoznane ljudi, da so nekega vstaškega policijskega oficirja spravili na drugi svet.

Nemški častnik opazuje obešence. Ob strani se vidi ljudi, morda so njihovi sorodniki, ki objokujejo žrtve.

Tudi Italija pride na vrsto

Govorec o bodočih nalogah angleškega vojnega letalstva, je Churchill dejal: "V prihodnjih mesecih bodo noči postale daljše in bomo dosegli tudi tisto nesrečno, zaničevanja vredno in suženjsko nemško pokrajino, ki se je včasih imenovala Italija. Tudi ona bo dobila svoj pravični del". Odkar so jih Nemci rešili iz zagate v Albaniji in Libiji, uživajo Italijani tako pretiran mir, da je že kar nespodobno za junaški narod, ki se hoče na vsak način bojevati, Mussolini je že pozabil na pretresljive broce, ki jih je njegova vojska prejemale, kjerkoli se je pokazala; prišel je spet do sapa in začel rohneti proti Rusiji. Najbrž je dabo uslugo storil Italiji. V Londonu, kjer so bili že pozabili na Mussolinija in Italijo, so se naenkrat spomnili, da je treba tudi z Italijo nekoliko urediti račune in ji že objublajo, da ji bodo dali njen "pravični del".

Slovanske prostovoljske legije se bodo organizirale v Rusiji?

Iz Londona prihaja vest, da se tam vršijo razgovori med zastopniki ruske in zavezniških vlad zaradi organiziranja slovanskih prostovoljskih legij v Rusiji. Poljski, češki in jugoslovanski prostovoljci, ki se hočejo boriti za svobodo svojih držav proti totalitarizmu, naj bi se poslali v Rusijo, kjer bi se izvežbali in potem aktivno sodelovali v bojih skupno z ruskimi polki. Angleži in Združene države bi jim preskrbele orožje. Pogajanja so baje že lepo napredovala in so Rusi menda že pristali na zavezniške predloge. V legijah bodo sodelovali tudi Poljaki, ki jih je bila Rusija internirala, ko je zasedla polovico Poljske. Rusija bo Poljsko priznala kot samostojno državo in zaveznico. Le na nekaterih mestih se bo morala prejšnja meja nekoliko spremeniti v prid Rusom.

VESTI IZ SEVERNE AMERIKE

IZ MINNESOTE

Chisholm, Minn. — Strašen samomor je pred dnevi izvršil rojak Valentin Moka na farmi blizu Willpena, kjer je živel. Vsedel se je na zaboj dinamita in ga zažgal, tako da ga je razstrelba raznesla na drobne kosce. To je storil v veri, da je malo prej ubil svojega soseda Fr. Sterletov, vдовca, na katerega je bil ljubosumen, da hodi za njegovo ženo. Dne 6. junija je šel na Sterletov dom s puško in petkrat ustrelil nanj, toda Sterlet ni bil smrtno zadet in bo okrevl. Nesrečni Moka je bil doma od nekod na Notranjskem in zapuša ženo.

SE EN GROB NA ZAPADU

Helper, Utah. — Pred kratkim je tu umrl po kratki bolezni John Gomer, samski, star 49 let in rojen v Skriljah pri Studencu v ljubljanski okolici.

NOV GROB V STAREM KRAJU

Oglesby, Ill. — Marija Prijatelj je prejela žalostno vest, da je v Prečni pri Novem mestu dne 28. marca t. l. umrl njen oče Franc Setina, star 75 let. V Ameriki zapuša poleg hčere dve sestri, Terezijo Beal in Angelo Livek v La Sallu, Ill., v starem kraju pa ženo, pet hčera in sestro redovnico v Radečah.

VELIKA NESREČA V MICHIGANU

Calumet, Mich. — Dne 31. maja sta v okolici treščila skupaj avtomobil in avtomobil, v katerem se je vozila družina Hrvata Josipa Dragičevića. Štirje člani družine, oče, mati in dva sinova, so bili na mestu ubiti, dočim sta bila žena enega sina in njen otrok odvedena težko ranjena v bolnišnico.

NOV GROB V KANADI

Quill Lake, Sask., Kanada. — Prejšnji mesec je tu umrl John Morvin, doma od Čabra ob izviru Kolpe. Bil je vdovec in v Little Fallsu, N. Y., zapuša hčer.

Cleveland. — Pokojni rojak John Fortuna, katerega je v pijanosti ubil njegov 18-letni sin Frank z udarcem steklenice po glavi, je bil rojen v Marinči vasi pri Žužemberku. V Ameriki je bil 32 let in zapuša ženo in pet odraslih otrok. Značilno pri tem slučaju je spet to, da so nekateri slovenski listi v Clevelandu zamolčali ta uboj in omenili le "naglo smrt".

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILLOVIĆ

de Falicov in

DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

PRVOVRSTNA KROJAČNICA

"LA ESTRELLA"

ZA OBLEKE, SUKNJE
IN PERAMUS

V ZALOGI VELIKA IZBIRA
BLAGA ZNAMKE SUPERLAN

Stanislav Maurić

TRELLES 2642 — Buenos Aires

U. T. 59 - 1232

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD
ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA
zatecite se k

Dr. A. GODEL

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 od 21 ure.
GOVORI SE SLOVENSKO
BARTOLOME MITRE 1876

Homigón Armado - Firma de los Planos

Pedro Morán 5130 Buenos Aires U. T. 50 - 5585

POSLUŽUJTE SE
PODJETIJ, KI
OGLASUJEJO V
NAŠEM LISTU!

Slov. Babica

FILOMENA BENES-BILKOVA
Diplomirana na Univerzi v
Pragi in v Buenos Airesu
Ordinira od 9 zjutr. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

ZA POUK IN ZABAVO

NAŠI MOŽJE

"Operosi"

Za dobe Valvasorjeve se je pojavljalo živahno znanstveno in umetniško stremenje v snovanju raznih društev ali akademij, ki naj bi med člani gojile vno za umsko izobrazbo in razne stroke lepih umetnosti. Te organizacije so bile osnovane po italijanskih vzorih. V 17. stoletju je imelo skoraj vsako mesto svoje učeno društvo ali akademijo. V Rimu je bila "Academia Arcadum", pri kateri sta bila člana Gregor in Sigmund Dolničar. V Boloniji je delovala od 1588. leta "Academia Gelatorum", v katero sta se vpisala Dolničar in Schoenleben. Gregor Dolničar je bil član akademij še v Forliju, Benetkah in Folignu. Iz Italije so se širile akademije tudi v druge dežele. Na Nemaškem je bila znana "Academia fructiferorum" (akademija sadonosnikov), ustanovljena 1617. leta v Frankfurtu ob Meni. Imenitna je bila tudi "Academia naturae curiosorum" (akademija naravoslovcev), ki se je pričela v Vratislavi in nadaljevala v Nürnbergu. Ud te akademije je bil naš Marko Gerbec, ki

mož), ki je bila za našo umetniško izobrazbo največjega pomena. Prva leta je delovala bolj tajno in svet ni mnogo vedel o njej. Leta 1701 pa je nastopila s prvimi sijajnim občinim zborom, ki se je vršil v knezoškofijski dvorani. Iz pravil posnemamo, da je bil akademiji namenjena vaja in napredok v književnosti. Za simbol je imela čebelo, ker naj bi člani po njenem zgledu iz cvetov raznih pisateljev zbirali snov in jo pretvarjali v celoto (primerjaj "Čebelio" v Prešernovem času). Zato ima tudi vsaki član simbol ali znamenje, nanašajoče se na čebelo, in je dobil tudi primerno akademično luno. Prvi predsednik je bil stolni prošt dr. Janez Prešeren. Pozneje sta več let načelovala društvo Janez Rudolf Coraduzi, baron Halberstein in kanonik Jurij Andr. Gladič. V začetku je štelo društvo 23 članov, med njimi šest durovnikov, štiri zdravnikove in trinajst pravnikov. Prvo za kar so poskrbeli "čebelarji" v Ljubljani, je bila javna knjižnica, ki je dobila svoj prostor v novem semenišču. Znanstvenih

Izmed operosov sta najbolj zaslovela Ivan Gregor Dolničar in Marko Gerbec.

Ivan Gregor Dolničar se je rodil l. 1655. Desetletni deček je vstopil v ljubljansko jezuitsko gimnazijo in nadaljeval svoje študije v Italiji, odkoder se je vrnil kot doktor obojega prava in kmalu zaslovel med prvimi in najbolj delavnimi člani Akademije operosorum. Umril je l. 1719.

Kakor Valvasorja je zanimala tudi Dolničarja predvsem domača zgodovina, o kateri je napisal v latinskem jeziku blizu dvajset knjig. Najbolj je slavil v svojih spisih Ljubljano in popisal o njej vse, kar se mu je zdelo količkaj važno. Skrbno je zbiral in beležil rimske napiske. Stare rimske kamne je skušal ohraniti in jih je dal vzditati v kako javno poslopje, v stolnico ali v semenišče, da bi jih vsakdo lahko videl. Opisal je natančno zidanje stolnice ter semenišča in sestavljal kroniko od l. 1660 do 1718. Sestavil je tudi zbirko življenjepisov znamenitih mož, zlasti pisateljev ter tako otel marsikatero ime pozabljenosti.

Drugi izmed operosov bolj znamenit je bil Marko Gerbec rojen leta 1658 v St. Vidu pri Zatični. Ko je dovršil ljubljansko jezuitsko šolo, je odšel na dunajsko vseučilišče, štiri dni pred prihodom Turkov je zapustil mesto in odšel v Italijo ter se vrnil najbrž 1684 v Ljubljano kot doktor modroslovja in zdravilstva. Bil je dvakrat oženjen in imel enajstero otrok, od katerih ga ni nihče preživel. Umril je l. 1718. V svoji oporoki je določil dijaško ustanovo, ki je znašala l. 1913 še letne 203 krome.

Gerbec je živel v dobi, ko je bilo ljudstvo še silno praznoverno. Ko niso samo neuki kmetje, temveč včasih tudi zdravniki razlagali postanek bolezni po vplivu hudobnih duhov in uporabljali temu naziraju primerna "zdravila". Gerbec pa je bil strokovno izobražen zdravnik ter pristaš izkustva, boleznim je natančno opazoval in skušal dognati njene vire, razvoj in učinke — šele na tej podlagi je razmišljal, kako jo preprečiti, zatreti ali vsaj zmanjšati. Objavil je dolgo vrsto zdravniških spisov in seznanil široki svet z našimi kraji; Rogaška Slatina in Dolenjske Toplice so zaslovele po njegovih spisih.

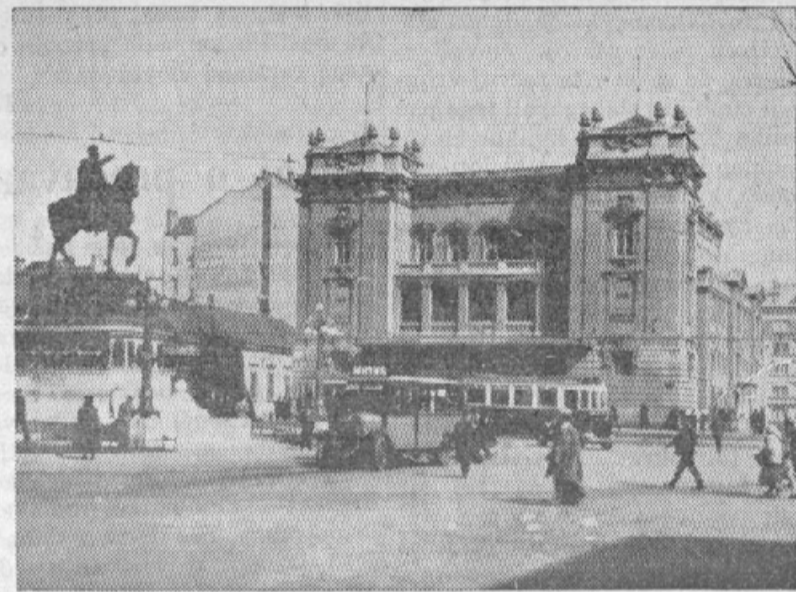
Novo živahno gibanje je nastalo v dobi operosov na umetniškem polju. Domačih umetnikov je bilo sicer le malo, a prišli so slavni umetniki iz Italije, ki so vodili in izvršili številne stavbe, katere so še danes občudovanja vredne in ki so pozneje oplodili tudi domače umetnike. V tej dobi se je prenovil ljubljanski škofski dvorec, zidalo se je novo semenišče ter l. 1717 nova mestna hiša in še mnogo drugih poslopij ter cerkv.

Ko pa je l. 1719 umrl Gregor Dolničar, je začelo navdušenje pojemati. Stari člani so drug za drugim legli v grob, mladina je bila pa vzgojena v drugem duhu. Akademija je hiralna in umirala, dokler ni popolnoma zamrla okrog l. 1725. Nekateri zgodovinarji mislijo, da je morala prenehati radi tega, ker so ji nasprotovali jezuiti, vendar manjka vsakega dokaza za to trditve. — Leta 1781 so jo nekateri možje spet poskusili prebuditi k novemu življenju. Pri prvem shodu, ki se je vršil 5. aprila so bili v načelstvo izvoljeni Seifried baron Gušič, Jan. Nep. grof Edling, Jurij Japelj, baron Inocenčij Aaufferer, Blaž Kumerdej, Jakob Knauer, profesor Naglič in Anton Linhart. Član akademije je bil tudi p. Marko Pohlina z imenom "Novus". Vendar je tem akademikom manjkalo enotnosti v mišljenju in ciljih. Posamezni izmed njih so pač mnogo delovali na slovstvenem polju in pridobili slovenski besedi vnovič moč in veljavo, medtem ko je pri prvi akademiji veljala samo latinščina.

Pri nakupu potrebin poslužite se naših trgovcev in obrtnikov!

Jurij Japelj

Izmed poslednjih "operosov" je poleg A. T. Linharta in o. Marka Pohlina omembe vredne še Jurij Japelj, ki je tudi mnogo pripomogel k razvoju slovenske knjige. Japelj se je rodil 11. aprila 1744. leta v Kamniku. Prvi učitelj mu je bil Frančišek Miha Paglavec, ki je ustanovil v svoji župniji šolo ter zaslovel tudi kot pisec nabožnih knjig. Nadaljno izobrazbo je dobil Japelj v jezuitski šoli v Ljubljani, bogoslovje je dovršil v Trstu, kjer je bil posvečen v mašnika (1769) in služboval do 1773. leta. V tej dobi se je naučil italijanskega, francoskega in angleškega jezika. Po smrti tržaškega škofa je imenoval njegov sodnik ljubljanski škof Karel grof Herberstein Japlja za svojega dvornega kaplana in tajnika ter leta 1779. za ravnatelja Schillingove ustanove, ki je bila namenjena za ustanovitev novih far. Na eno teh novoustanovljenih far, ki je v Ježici pri Ljubljani, je bil poslan Japelj za župnika, a je še nadalje oskrboval Schillingovo ustanovo.

Beograd, kjer se sedaj ni miru in ga ne bo, dokler bo tam gospodoval tujec

Na Ježici se je lotil Japelj prostovoljno šolskega pouka, pripravil je v svojem stanovanju šolsko sobo in učil deco pisati, brati in računati. Novo faro pa je moral šele urediti; pod njegovim vodstvom se je zidal farovž in bil dograjen 1791. leta; dograditve nove cerkve pa ni dočakal, ker je odšel 1795. leta kot župnik in dekan v Naklo pri Kranju in od tam 1799. leta kot stolni kanonik in šolski nadzornik v Celovec, kjer je umrl nagle smrti 11. novembra 1807.

Kakor pripoveduje njegov sodobni življenjepisec si je Japelj povsod pridobil ljubezen in zaupanje svojih faranov, "njegov odhod od fare je bil vselej pogrebu podoben, solze zapuščenih so spremljale njegovo pot..."

Začetek Japljevega literarnega delovanja je v tesni zvezi s preosnovno šolstvom, katero je izvedla cesarica Marija Terezija, ki je uvedla v vseh avstrijskih pokrajinah enotne šole in enotne šolske knjige. Med najvažnejšimi šolskimi knjigami je bil enoten katekizem, prevedel ga je Japelj; to je njegov "Veliki katekizem" iz leta 1799. "Zdaj so naše goveče želje izpolnjene. Otroci so kruha prosili in nikogar ni bilo, da bi ga njim enako razlomil. Mera in viža je bila ravno tako mnoga kakor dežele, kjer se je delil..." tako se začne posvetilo ljubljanskega škofa. Nato je priredil Japelj molitvenik, pesmarico ter evangelije in iste za nedelje in praznike; knjige so bile namenjene šolski mladini in vsem vernikom. Duhovnikom pa sta bila namenjena dva zvezka pridig za vse nedelje. Japljeve nabožne pesmi se že znatno odlikujejo od Pohlina in nekater se še danes pojo z majhnimi spremembami; tudi druge njegove knjige kažejo nasproti prejšnjim pisateljem lep napredek.

Glavno njegovo delo je prevod sv. pisma. Prvo slovensko biblijo je napisal 1584. leta luteran Dalmatin; ko je pa zopet zmagalo katoličanstvo je bila knjiga prepovedana; duhovniki so jo pač smeli rabiti, da so se pripravili za čitanje evangeljev in za pridige. Nov prevod je bil za vernike in za duhovnike nujno potreben, kar so izprevideli predvsem janzenistični duhovniki, ki so hoteli poglobiti versko čustvovanje in ga odvrniti od le zunanjih po-

pobožnosti. Tako se je lotil Japelj, ko je bival še v Ljubljani, novega prevoda; za sodruka mu je bil Blaž Kumerdej, ki ima velike zasluge za naše šolstvo, in dvesto let po Dalmatinovi "Bibliji" je izšel prvi zvezek "Svetega pisma novega testamenta". Nadaljne tri knjige, drugi del novega testamenta, je prevedel še Japelj, ostalih šest zvezkov pa so prevajali: Rihar, Šraj, Traven, Skrinjar in Wolf. Japljevo delo pa ni našlo med vso duhovščino zaželjenega priznanja; nekateri so menili, da knjiga ni primerna za ljudstvo — prevod nima predpisane cerkvene razlage —, kar je napotilo Japlja, da je priobčil v prvem delu starega testamenta obširni predgovor Iv. Debeveca, v katerem dokazuje iz sv. pisma samega, da imajo tudi "deželski ljudje" pravico in dolžnost čitati ga. Znameniti slavist Kopitar je prevod po pravici imenoval zgleden.

Japelj je gojil tudi posvetno pesništvo; prevodi iz raznih tujih pisateljev in dve originalni posvetni pesmi so ostali v rokopisu. Istotako

Jugoslovanski letalci nekje na Bližnjem Vzhodu

je v glasilo akademije vsako leto pošiljal svoja zdravniška opazovanja. Gregor Dolničar pa je v njem poročal o ljubljanskih potresih.

Akademije z raznimi nameni so bile razširjene po vsem omiknem svetu. Ko so se poleg verski boji in je luteranstvo skoro izginilo iz slovenskih dežel, so nekateri domačini, ki so bili člani tujih akademij, sprožili misel, naj bi se tudi v Ljubljani ustanovilo podobno društvo v prospeh vede ter umetnosti, in kmalu je nastala vrsta takih akademij.

Prva organizacija, ki se je zasnivala na tem polju, je imela le verske in nabožne namene. Bila je to bratovščina plemičev, izobraženih in odličnih mož, znana pod imenom "Bratovščina sv. Dizma". Kdor je hotel biti sprejet v bratovščino (Academia Unitorum), je moral biti plemič, doktor, ali sicer opravljati kako odlično službo. Vsak član se je moral sam zapisati v bratovško knjigo in v ujej dati narisati svoj grb s simboličnim znamenjem. Večino teh slik je napravil domači slikar Gahovar iz Tržiča.

Istega leta ko je Valvasor umrl (1693), se je od tega društva odepila skupina pod imenom "Academia Operosorum" (družba delavnih

knjig društvo samo ni izdajalo, pač pa je izpodbujalo svoje člane, da so marljivo obdelovali vsak svojo stroko. Bogoslovje sta obdelovala prošt dr. Prešeren in stolni dekan dr. Janez Anton Dolničar. Prešeren in Schilling sta bila dobra poznavatelja cerkvenega prava. Med zdravniki sta slovstveno delovala dr. Andrej Copini in Marko Gerbec. Kot pravnik sta bila na glasu Janez Erber pl. Erberg in dr. Florijančič, ki je ustanovil leta 1698 posebno "Pravniško društvo". Iz akademije "operosovo" je izšlo še nekaj drugih znanstvenih in umetniških strokovnih društev. Leta 1701 je bila ustanovljena "Academia incultorum" (društvo risarjev). Sprejemali so vse domačine in tujce, ki so se zanimali za risanje in so bili zato sposobni. Isto leto je osnoval Bertold pl. Hoeffler "glasbeno društvo" ("Academia Philharmonicorum"), ki je mnogokrat z godbo in petjem poveljevalo slovesnosti. Da bi bolj pospeševali obrazovalne umetnosti, je marljivi Gregor Dolničar že sestavil pravila za "akademijo treh umetnosti" (slikarstva, kiparstva in stavbarstva), kateri naj bi pred vsem pripadali izvršujoči umetniki, a najbrž ni prišlo do ustanovitve.

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dr. A. AZAGUIRE.

Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obistih, jetrah, želodcu, živčevju, glavobol in revmatizem.

Zenske bolezni

Analizacije krvi, vode itd. so izvršene po Profesorju Narodne Univerze v Buenos Airesu Dr. I. Raffo.

RAYOS X, DIATERMIA in ELEKTRIČNO ZDRAVLEJNJE.

Zdravniški pregled \$ 3.—

Sprejemamo: od 9—12; pop. od 15—21. — Ob nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

(1 kvadro od Av. de Mayo v višini 900)

Dolžnost vsakega našega človeka je, da je član J.N.O.

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCO KLANJSEK

Marcos Sastre 4363

Villa Devoto U. T. 50 - 0277

KADAR ISČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires

U. T. 54 - 3588

Vežbalni tabori sovjetske vojske

Finska vojska je odkrila sovjetski vojski nujnost temeljitega izvežbanja po zahtevah sodobnega vojevanja. Maršal Timošenko, sedanji komisar narodne obrambe, ki je prvi združeval v eni osebi oblast poveljnika in funkcijo političnega komisarja, je v uspešnih bojih pri prodoru Mannerheimove utrjene črte dokazal nepotrebno dvotirnega sistema v poveljniškem sestavu. Ončete, ki so sprva delovale na vzhodni fronti, ne da bi dosegle kakršen koli uspeh, so takisto zgovorno dokazale škodljivost institucije potiljenih komisarjev, ki so imeli moč, da so razveljavili ali izpremenili vsak ukaz vojaškega poveljstva. Že v teku vojne je komisarji narodne obrambe odpravil politične komisarje, maršal Timošenko pa je šel na temelju svežih izkušenj še dalje in je uvedel v sovjetsko vojsko zopet strogo disciplino, pokorščino brez ugovora ter vsakdanje vežbe na terenu. Kot najbolj nujna novost so bili uvedeni vežbalni tabori, pri čemer je najzanimivejša okolščina, da se vežbe vrše tudi v zimskem času, ko je v Moskvi hud mraz in kaže toplomer v okolici mesta 30 in več stopinj pod ničlo. Posebna vežbalnih taborov je ta, da ima vsak bataljon novincev posebno skupino mladih oficirjev, absolventov vojne akademije, ki vsak manever pokažejo v skupini in se potem vaje nadaljujejo tako dolgo, da jih novinci popolnoma obvladajo. Poročevalec moskovske "Pravde" vsevolod Višnjovski takole popisuje življenje v

enem izmed zimskih vežbalnih taborov: Gozdovi pod Mosko so v globokem snegu. Po gosto obraslih dragih prodirajo smučarji. Izginjajo v gošči in se na jasad zopet prikazujejo, nakar odbirze v daljavo. To so vojaki strelskega bataljona kapitana Otreška. Prišli so v ta kraj pred kakimi tremi dnevi, da se nauče prave vojaške znanosti. Prišli so v deviško nedotaknjeno prirodo in so morali najprej skrbeti za priprava bivališča. Daleč naokoli ni drugega kakor gozd in značeno prostranstvo. Izkopali so si zakope in utrdbe, v gozdu pa nasekali dreves za svoja bivališča. Vse je še sveže in novo, povsod vlada duh po smoli, vse je nastlano s svežimi jelkovimi vejami. Tu in tam se dviga dim iz kupov snega, pod njimi se grejejo vojaki ali pa je tam pohodna kuhinja. Vstopimo v enega izmed zakopov: povsod sami nahrbtniki, puške, vojaško orodje, orožje, odeje in šineli. Spomnim se vojaških šal in sprašujem: "S čim se vojak pokriva, kadar spi?" Novinci očitno že poznajo dvotip in resno odgovarjajo: "S šinjelom." "Kaj ima pod seboj?" "Šinjel." "Kaj ima za vzglavje?" "Spet šinjel." "Koliko pa ima vojak šinjelov?" "I, samo enega." Tako pridemo od šale k resnim razgovorom. Nekateri oficirji so se udeležili finske vojne in ti hočejo na vsak način naučiti vojne umetnosti poverjeno jim moštvo. Poveljnik bataljona hoče svo-

je ljudi seznaniti z resnimi težavami zimske vojne. "Treba jim ho morda samostojno delovati, ako bodo v resnem primeru odargani od svoje edinice," pravi, "naj vidijo, kako je v gozdu, kadar so sami nase navezani. Hrano naj si kuhajo v svojih kotličih, toda tako skrito, da jih sovražnik ne odkrije niti po duhu niti po dimu niti po ognju, kajti če jih najde, ne bo večerje. Vsi morajo vedno imeti na nogah smuč, tega se morajo vsi naučiti popolnoma, tudi oni z juga. Najprej jih bomo nekoliko okrepili in utrdili, nato pa pridemo k bojnim vežbam, naj vidijo, kaj pomeni v boju naglica, zvižaja in presenečenje."

Nedavno je bil ves bataljon alarmiran. Napraviti je bilo treba pohod 25 kilometrov, deloma po gozdu, deloma po odkritem polju. Bataljon je bil obveščten, da so v teku pohoda mogoči napadi iz zasede sovražnika. Premikati se je bilo treba z vso naglico in spotoma odbijati napade manjših čet, ki so se prikazovale iz gozda, nekoliko postreljale in se zopet umaknile. Treba je bilo

spoznati njihove namene in se ne dati zavesti, da ne bi kdo manjše skupinice mel za veliko četo in ukazal svoji četi, naj se razvije za boj s sovražnikom. Nekateri izmed novincev so se pri tem forsiranem pohodu, prodiranju po gozdu in goščavi, pri večnem leganju na zemljo in vstajanju res močno utrudili kar kaže na pomankanje vojno-športne trenaže.

Poveljstvo si prizadeva, da popolnoma izkorenini stari maneverski način vežbe. Vse mora iti tako, kakor bi četa v resnici stala pred sovražnikom. Del posadke hodi izmenoma na jutrnje pohode s prvim svitom. Ta čas je najprimernejši za nenadne napade, ker se sovražnik še ni popolnoma otresel mrtljivosti in zaspanosti. Najprej napadajo utrjeni sovražnikov položaj, ki je gosto zaseden s streli, oddelki novincev. Vržejo se v napad z izrednim sunkom, razdrli so žično ograjo ter s klici "hura" zavzeli položaje. Pričakovali so pohvale, ki je pa ni bilo. Namesto nje so pred očmi novincev podvzeli napad na isto pozicijo absolventi vojne akademije. Premikali so se premišljeno, mestoma so popolnoma izginili v snegu, napredovali so po trikrat ali celo štirikrat hitreje nego novinci. Naenkrat so šinili v napad, ki sicer ni bil tako šumen kakor pri novincih, zato pa neprimerno učinkovitejši. Novinci so spoznali, kaj napravi šola in marljiva vežba.

Prizor napada mladih oficirjev je bil res vreden vse pozornosti. Sami zdravi in krepki mladi ljudje, odlično opremljeni z zimskimi kapami, dolgimi šineli in močnimi škornji. Vsak ima puško, pas s patronami, pištolo, po štiri ročne granate, škarpje za rezanje žice in protiplinsko krinko. Naenkrat so začutili kje je slabotna točka sovražnika, začeli so ga obkrožati z boka, da bi zavzeli

položaj in ga vrgli v reko. Ko so planili iz okopov, so naglo prodirali dalje, niso izgubljali zveze med seboj, pa sovražnik nikoli niso zgoštili v gručo. Z leve strani so jih podpirale skrivne strojnice, sami pa so začeli boj z ročnimi granatami. Ne glede na to, da je bila vse vaja, so skakali naprej in v stran, se skrivali, toda prodirali naprej z železno vztrajnostjo. Ta način boja se vežba neprestano. Njegovo načelo se glasi: pritisk, pritisk in pritisk, da sovražnik nima časa za oddih. Mladi oficirji so se vadili obenem pa učili novince, pokazujoč jim metodično boja.

Po vežbi so se spustili v razgovor z njimi, poudarjajoč zlasti okoliščino, da je njihov pohod tako prirodni in siloviti. Eden izmed njih pravi: "Tako tudi mora biti. Jaz ne dam prav nič na vojaka, ki pravi, da je sedaj samo vaja in mu ni treba napeti vseh moči in da bi se v resnem primeru drugače potrudil. Taka obetanja niso nič prida in jim ne dajemo nikakršne vrednosti. V vojni ni časa, da bi se človek šele učil, zlasti ako je nasprotnik temeljito izvežban." Medtem so se po vsem gozdu razlegali posamezni streli in v skupinah, vsem se je žulo grmenje topov: Bitka se je razvila očitno po vsej dolžini in z vsem orožjem. Ravnokar se odpravljajo v pohod smučarji. To so izbrana četa, sami krepki in močno razviti ljudje. To zimo se sovjetska vojska pripravljala, da si bo osvojila temeljito znanje smučarstva. Prodrlo je spoznanje, da so smučarji pehota, ki ima obenem vso gibljivost konjenice. Taka pehota je pozimi dvakrat več vredna. Nje udarci in napadi so bliskoviti."

**Perramus
Suknje
Obleke**

Najboljšo postrežbo dobite v
KROJAČNICI
LEOPOLD UŠAJ
Cene zmerne - Delo prvovrstno
GARMENDIA 4947
La Paternal Buenos Aires

**Tisoče krasnih motivov za
V E Z E N J E**

namiznih prtov, prticev, namiznih tekačev, posteljnih blazin, rjuh velikih in malih za zibelke, rute, spodnje perilo, jopice, Imamo na razpolago našim cenjenim odjemalcem katere prositid. "SISTEMA ENTNER" za odtis na kakršnokoli platno. mo, da nas obiščejo, brez vsake obveznosti, da si izberejo vzorce, ki so jim všeč in nam jih naroče za odtis na platno, ki nam ga izroče.

Cia. Laborarte

CARLOS PELLEGRINI 62, I. nadstropje - BUENOS AIRES
U. T. 37 - 2247

Slovenska restavracija

ima vedno na razpolago svežo in dobro hrano, najboljša vina ter vedno sveže pivo.
Gostje imajo na razpolago tudi lepo urejeno ZIMSKO in LETNO KEGLJIŠČE.
MARIJA SANCIN
JORGE NEWBERRY 3372

Caričin ljubljenec

ZGODOVINSKI ROMAN
Nadaljevanje 235

Ana pa je sklenila, da bo odpotovala v Varšavo in poklicala tam kralja na odgovor.
Slutila je, da postaja nevarnost zanj z vsakim dnem večja.
Pred odhodom v Varšavo je poklicala k sebi mladega Rajmonda Helma, ki bi ji moral priseči, da jo bo spremljal in je ne bo nikdar zapustil.
Mladi poročnik je položil roko na svoje srce in prisegel s svečanin glasom:
— Moje življenje vam pripada do mojega poslednjega vzdihljaja! Razpolagajte z njim!
Tedaj odhiti Ana k svoji pisalni mizi, vzame iz tajnega predala neko pismo, ki je bilo zapečaten s kraljevim pečatom.
— Glej, Rajmond, tebi zaupam to, kar je največjega pomena za moje življenje, — reče lepa grofica. — Prisezni mi, da boš to listino čuval kakor oko v svoji glavi! Nihče ti je ne sme vzeti, pazi, pazi moraš nanjo podnevi in ponoči — to vsebuje vso mojo čast in moje najsvetejše pravo.
— Čuval ga bom kakor svetinjo, — odgovori Rajmond Helm. — Ali pa ne smem vedeti, za kaj gre?
— To ti bom takoj povedala, — reče grofica Ana. — To je pravno veljavna lista, s katero mi je kralj obljubil zakon. On sam je podpisal in zapečatil to pismo.
Moji sovražniki bodo brez dvoma poizkušali, da bi se polastili te listine, ker bi bila za kralja velikanska sramota, če bi prelomil dano obljubo.
Mene naj ubijajo in tudi zapro, toda to pismo ne sme preiti v njihove roke.
Ne bilo bi prav, če bi ga kam skrila ali pa dala vzditati v zid, ker bi

me lahko kar nenadoma poslali v pregnanstvo. — Kljub temu pa si ga ne upam nositi s seboj.
Rajmond spravi pismo v žep, potem pa poklekne in poljubi Anine roke.
— To listino mi bodo vzeli samo tedaj, če me bodo ubili! — reče mladi poročnik.
Uro pozneje je Ana odpotovala. Rajmond je jezdil ob njeni kočiji. Ko so prišli do meje, so sklenili, da bodo počivali, ker se je Ana silno utrudila.
Stopili so v gostilno nekega majhnega mesta in naročili primerno kosilo.
Medtem ko je Ana obedovala, je Rajmond stal na hodniku na straži; naenkrat je zaslišal topot konjev.
Pred gostilno se je ustavila potovalna kočija, ki jo je spremljalo šest vojakov in dva častnika.
Krčmarju ni bilo težko povedati prisilec, kdo se je ustvali pri njem, ker mu je grofica Cosel povedala svoje ime.
Kapitan La Haye, ki je poveljeval četi vojakov, je bil zelo zadovoljen, ko je slišal krčmarjevo sporočilo.
Začel se je s svojim spremljevalcem posvetovati in medtem ko so vojaki obkolili majhno poslopje, sta častnika stopila v krčmo.
Na hodniku sta našla Rajmonda. Mladi poročnik ju je vprašal, česa želita.
Kakor je mladi Rajmond takoj spoznal, je bil La Haye že natančno poučen o njegovem značaju.
Medtem je stopil tudi sam kapetan v hodnik.
Iz žepa je potegnil kraljevo pismo, ki mu je dovoljevalo, da je lahko ob vsakem času govoril z grofico Cosel in se z njo posvetoval o vsem, kar se mu je zdelo potrebno.
Kralj Avgust je torej že slišal o Aninem potovanju in si je prizade-

val, da bi jo zadržal.
Kri je šinila mlademu Rajmondu v glavo, sporekel se je s prisilci in jim preprečil pot proti grofici sobi.
Častniki so potegnili svoje meče in prav gotovo bi bila tekla kri, če bi se ne bila v tem trenutku pojavila na vratih sama grofica, ki je slišala vpitje na hodniku.
Ponosno je stopila kraljevim poslanecem naproti in jih vprašala, česa žele.
La Haye je tudi njej pokazal kraljevo pismo in Ana je s trpkim smehljajem povabila gospo v sobo.
Rajmond je ostal ves divji na hodniku.
Slutil je, da namerava kralj Avgust preprečiti nadaljnje potovanje žene, ki jo je ljubil in kateri je posvetil vse svoje življenje. Prav gotovo se je nova Avgustova ljubeča bala vpliva, ki bi ga utegnil povzročiti Anin prihod na kralja.
Oba častnika, kapetan La Haye in Francoz Mornier sta Ani zelo vljudno sporočila, da jima je kralj ukazal, naj pregovorita grofico Cosel, naj se takoj vrne v svoj двореc.
— Kaj pa, če bi tega ne hotela storiti? — odvrne Ana.
La Haye skomigne z rameni.
— Tedaj bi moral uporabiti silo, gospa grofica, to pa bi mi bilo zelo žal, — reče kapetan. — Na dvorišču stoji vojaki, ki čakajo na moje povelje. To povelje pa je dal Njegovo Veličanstvo kralj Avgust.
Komaj se je nesrečna žena toliko premagovala, da je ni premagala bolelost.
— Ali je to vse, kar mi imate javiti od kralja? — vpraša Ana silno razburjena.
La Haye je odlašal s takojšnjim odgovorom.
Tedaj pa je spregovoril Francoz, da bi vljudno in spretno vodil nadaljnja pogajanja.

— Gospa grofica, — začne Francoz — mogoče bi bil še način, po katerem bi lahko tako popravili svoj položaj, — nadaljevali bi celo lahko svojo pot, kamor ste bili namenjeni — samo ne v Varšavo — nihče vam ne bo delal zaprek.
— In sicer? — ga prekine Ana.
— Pri vas se nahaja neka lista s kraljevim podpisom, gospa grofica. Če nama daste to listino, ne bo vaša škoda. Njegovo Veličanstvo kralj je pripravljen izplačati vam dvojni letni dohodek, če izpolnite njegovo željo.
Ana Cosel dvigne pri teh besedah ponosno svojo lepo glavo.
Njene temne oči so se bleščale od jeze.
— Kralj zahteva, da bi mu vrnila njegovo obljubo, ki mi jo je nekoč sam dal, kajne da?
Kraljeva odposlanca nista odgovorila.
— Vedita, gospoda moja, da te listine ne bom nikdar izročila kralju, edino tedaj, če bom umrla, bo Avgust dobil ta dokument. Tedaj pa naj ves svet vidi kraljevo nezvestobo in se naj posmehuje! — vzklizne grofica.
— Dobro morate premisliti o tem, gospa grofica, — reče La Haye, — kralj je mogočen, vsakdo se boji njegove jeze.
— Toda jaz se je ne bojim — odvrne ponosno grofica Ana. — Jaz zahtevam samo svojo sveto pravico. Sili se moram tudi jaz pokoriti — vrnila se bom v svoj двореc.
Spis pa bom obdržala pri sebi.
Ta lista se ne nahaja sicer v moji roki, niti v mojem stanovanju, je pa izborna skrivta.
Javite to svojemu kraljevskemu gospodarju.
La Haye je videl, da nemore ničesar več storiti.
Preostajalo mu ni ničesar drugega, kakor ukazati svojim vojakom,

da bodo še isti večer spremili grofico in njeno spremstvo nazaj v Anino palačo.
Jezzen se je pokoril Rajmond Aninem povelju.
Ni se več zoperstavljal.
Tako je smel vsaj tudi nadalje upati, da bo ostal v bližini ljubljene žene.
Tako je lepa grofica Ana Cosel prispela v spremstvu vojakov v svojo palačo.
Vojaki so ostali v palači, tako da ni bila Ana ničesar drugega kakor jetnica svojega kralja.
Bila je vsa divja od jeze, Avgustu je pisala pisma, obsipala ga je z očitki, odgovora pa ni dobila nikoli.
Tedaj pa, ko je nekega dne zopet prišel kraljev odposlanec, da bi izjavil pismeno kraljevo obljubo od grofice, mu je Ana odgovorila jezno:
— Preden bom dala kraljevo pismo iz svojih rok, bom ustrelila tega brezvestneža s svojim samokresom. Nihče si ni upal tega odgovora javiti kralju.
Grofica Ana ni smela več oditi iz svoje palače, poročnik Rajmond Helm pa je smel ostati pri njej in sicer na izrečno povelje kralja Avgusta.
Morda se je kralj nadejal, da se bo njegova ljubeča zadovoljila sedaj s svojim prijateljem iz detinstva, to paradi tega, ker je prej ves svet ležal ob njenih nogah, sedaj pa ni imela nikogar v svoji okolici.
Mladi poročnik Rajmond Helm ni mogel za svojo gospodarico ničesar storiti, toda trepetal je za njeno usodo, ker je vedel, da se Ana ne bo hotela odreči svojih pravic.
Ko so se pokazali prvi znaki, da se kralj Avgust pripravljala, da bi poslal svojo ljubečo na kakšno varno mesto, sta se Rajmond in Ana sporazumela, da bosta ušla.

